

Evaluatie 2019-2020

Synthese in de gemeente Leudal

September 2020
Team Leudal

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Wat doet Synthese in Leudal?	5
Evaluatie 2019-2020	7
Foto van Leudal: trends en ontwikkelingen.....	7
Wat is het effect van onze dienstverlening?	9
Wat zeggen onze samenwerkingspartners?	15
Meerjarige doorkijk: 2021-2024	19

Voorwoord

Inleiding

In de gemeente Leudal geeft Synthese vorm aan het brede welzijnswerk; denk daarbij bijvoorbeeld aan opbouwwerk, aanpak van eenzaamheid, jongerenwerk, mantelzorgondersteuning, armoede en financiële ondersteuning, vrijwilligersbeleid en de aanpak Dementievriendelijk Leudal. De werkzaamheden die door Synthese worden verricht hebben een rechtstreeks verband met de beleidsdoelstellingen van de gemeente Leudal, zoals geformuleerd in onder andere het beleidsplan Sociaal Domein. Zo zijn we onder andere betrokken bij:

- Uitvoeringsplan 'basis- en algemene voorzieningen versterken en ontwikkelen'
- Uitvoeringsplan 'versterken mantelzorg en vrijwilligers'
- Uitvoeringsplan 'versterking jeugd en (jong)volwassenen'
- Uitvoeringsplan 'inwoners doen en tellen mee'

Wie is Synthese?

Synthese is een onderneming voor zorg en welzijn geworteld in Noord- en Midden-Limburg. Wij bieden onder andere ondersteuning bij initiatieven in buurt, dorp of wijk. En bij het vormgeven van een aangename leefomgeving, inzet voor elkaar of individuele vragen over gevoel, relaties, werk en geld, opvoeden en gezin. We streven ernaar dat iedereen meedoet.

Visie

Synthese geeft het alledaagse leven ruimte. Overal en voor iedereen. Wij moedigen inwoners aan te vertrouwen op hun eigen kracht. Waar dat niet kan, organiseren we contact of maken we mensen wegwijs. Dat doen we laagdrempelig en eenvoudig. Wij maken de gemeenschappelijke kracht zichtbaar. Daar waar nog weinig onderling contact is, inspireren we inwoners om samen op te trekken. Daarin zijn we vernieuwend en erop gericht om gemeenschappelijke initiatieven te laten groeien. We helpen inwoners om hun gemeenschappelijke initiatieven te versterken door voorzieningen en maatschappelijke functies met elkaar te verbinden. Synthese ondersteunt jong en oud en slaat de brug tussen de leefwereld van burgers en de systeemwereld van de instituties. Het accent ligt daarbij op het voorkomen van inzet van (zwaardere) zorg en het bevorderen van het welzijn van de inwoners van Leudal.

Waarom een evaluatie?

Synthese is inmiddels vijf jaar actief in de gemeente Leudal. Eind 2018 heeft de gemeente Leudal besloten om de aanbestedingsopdracht voor het welzijnswerk aan Synthese over te laten gaan in een langdurige subsidierelatie van vier jaar. Deze keuze is destijds gemaakt, omdat het aanbieden van welzijnswerk gebaseerd is op vertrouwen en bekendheid bij inwoners en samenwerkingspartners in het lokale netwerk. Daarbij is continuïteit een belangrijke voorwaarde voor de burgers, zodat zij weten waar ze voor welke ondersteuning terecht kunnen. Daarnaast is het belangrijk

om te investeren in het partnerschap als opdrachtgever en opdrachtnemer om gezamenlijk de maatschappelijke opgaven binnen de gemeente aan te pakken.

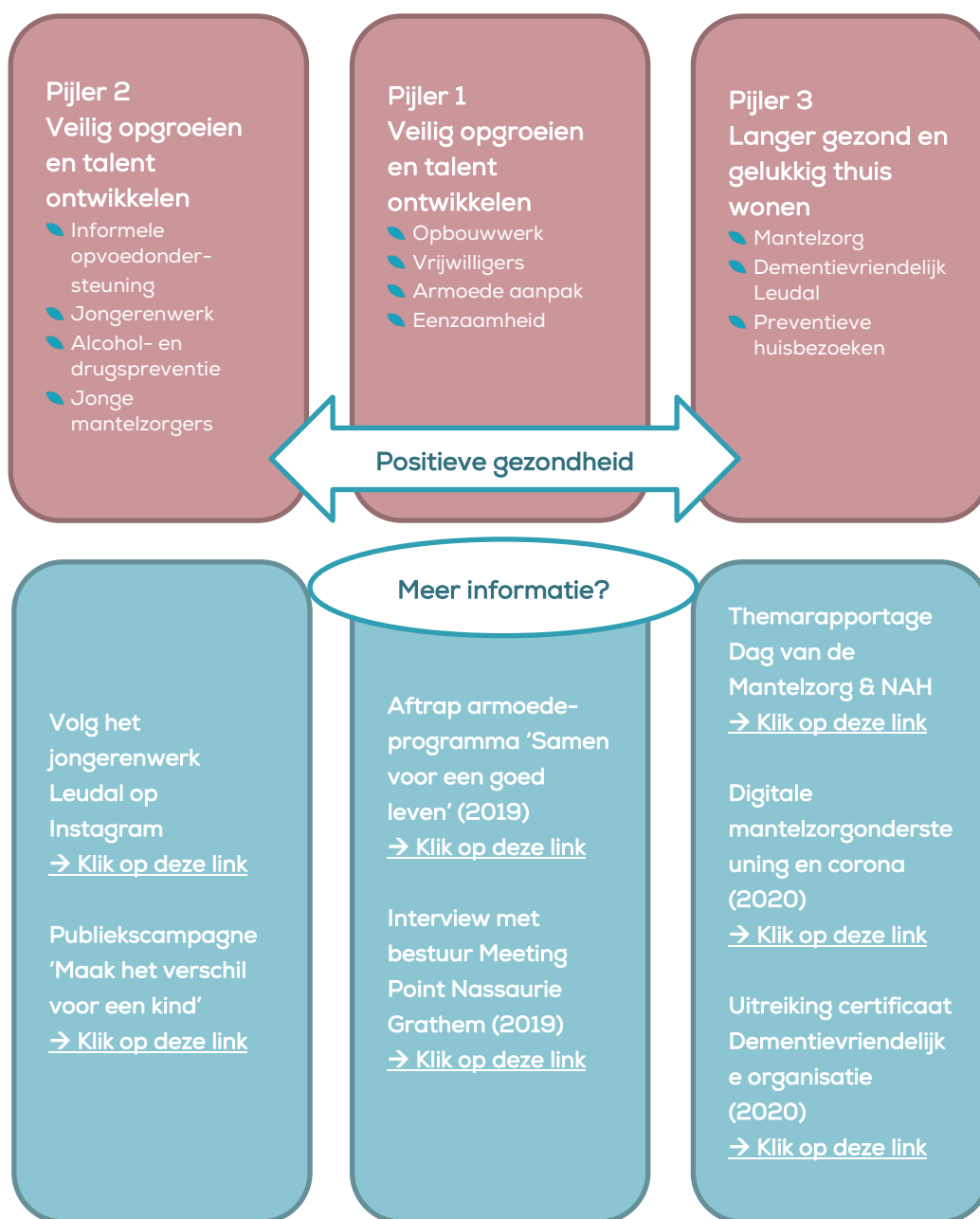
Naast de reguliere rapportagemomenten hebben we afgesproken dat we iedere twee jaar een tussentijdse evaluatie uitvoeren en daarbij opnieuw een doorkijk maken naar de daaropvolgende vier jaar. In deze evaluatie lichten we toe waarmee we bezig zijn, wat het effect is van onze dienstverlening. We hebben ook formele en informele samenwerkingspartners gevraagd naar hun mening: hoe kijken ze naar Synthese, wat gaat goed? wat kan beter? In deze evaluatie blikken we niet alleen terug, maar kijken we ook vooruit: wat zijn actuele trends, ontwikkelingen en kansen voor de komende jaren?

Wat doet Synthese in Leudal?

Ieder jaar stelt Synthese een werkplan op met een omschrijving van de activiteiten van het daaropvolgende jaar. De opbouw van ons werkplan is gebaseerd op drie pijlers:

- Krachtige gemeenschappen zorgen voor elkaar.
- Veilig opgroeien en talent ontwikkelen.
- Langer gezond en gelukkig thuis wonen.

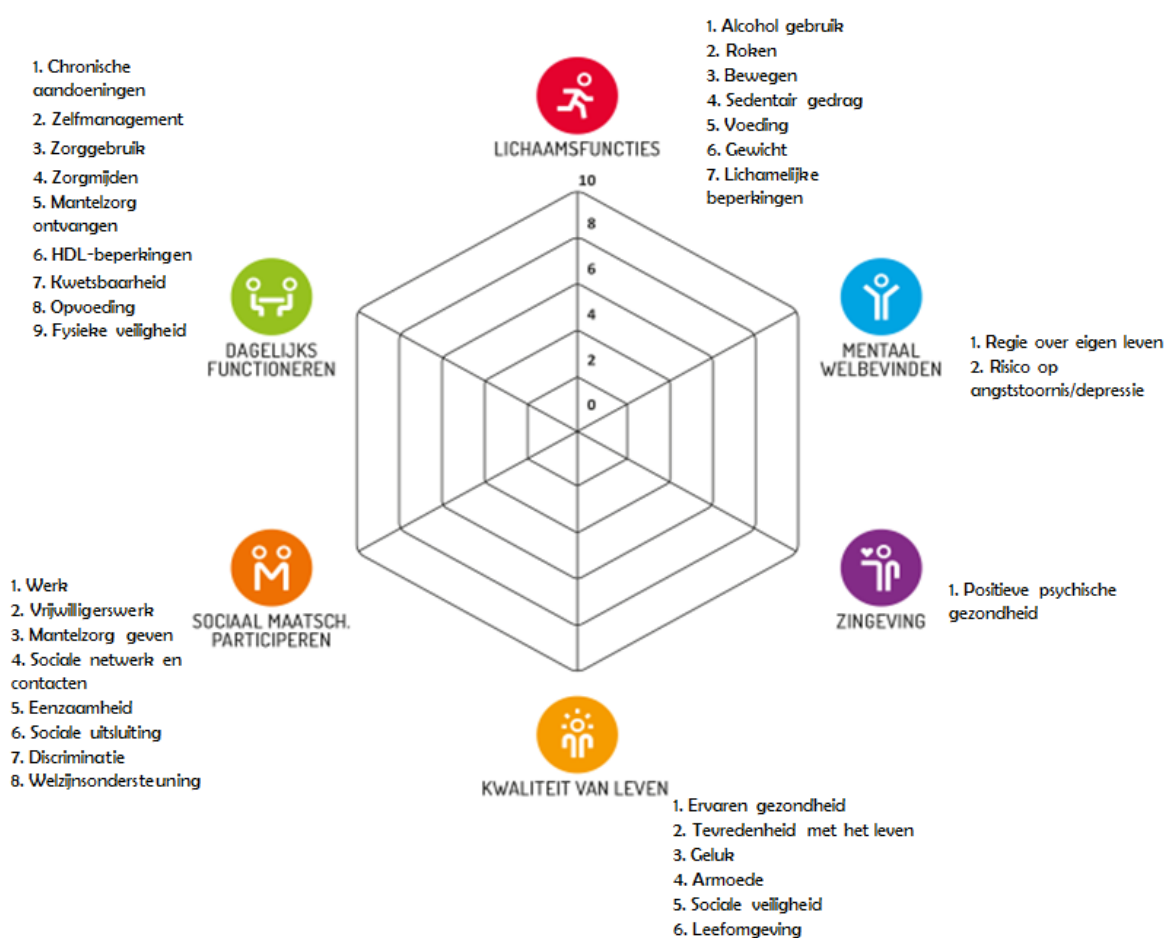
Deze pijlers omschrijven de uitgangspunten waaraan Synthese werkt om het (samen)leven voor de inwoners van Leudal nog beter te maken.

Voor een uitvoerige toelichting op deze werkzaamheden, verwijzen we naar het werkplan dat eerder gedeeld is.

Positieve Gezondheid: de kracht van integraliteit

In het gedachtegoed van Positieve Gezondheid wordt gezondheid niet meer gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Positieve Gezondheid gaat niet alleen om lichamelijk gezond zijn, maar vooral ook om een betekenisvol leven in de breedste zin van het woord. De medewerkers van Synthese promoten aan de hand van dit gedachtegoed de brede blik op gezondheid en welzijn.

Het welzijnswerk, welk zijn wortels/basis heeft in het voorliggende veld, wordt steeds vaker en steeds meer betrokken om mee een antwoord te bieden op vragen en problemen op het terrein van jeugdzorg, Wmo en participatie. Voor professionele zorgaanbieders vormt het welzijnswerk steeds vaker de verbinding richting de gemeenschap in hun zoektocht om hulp en zorg af te schalen. En zien professionele zorgaanbieders dat gemeenschappen vaak prima in staat zijn een adequaat aanbod te bieden aan zorg en hulp.

Evaluatie 2019-2020

Foto van Leudal: trends en ontwikkelingen

De inwoners van de gemeente Leudal...

- De gemeente Leudal omvat 16 kernen, verdeeld over een uitgestrekt geografisch gebied, waarbij een grote (stedelijke) kern ontbreekt. Focus van kernen ligt dan ook vooral op het bevorderen van de leefbaarheid in eigen kern. Aan de westelijke zijde van Leudal zien we voorzichtig een beweging dat er ook kernoverstijgend gewerkt wordt aan het behouden van bijvoorbeeld voorzieningen als de plaatselijke sportclub.
- In Leudal heeft 44,7 procent van de inwoners boven de 19 jaar een hoge emotionele en/of sociale eenzaamheidsscore in 2016. Uit de nieuwe meting in 2020 zal naar voren moeten komen of dit cijfer zich ontwikkelt. Dit is nadrukkelijk niet alleen een vraagstuk van ouderen, ook jongeren kampen met eenzaamheid en verdienen aandacht. Via de netwerksamenwerking LeudalMaatjes organiseren we diverse activiteiten om bewustwording te creëren over eenzaamheid, zoals de week tegen de eenzaamheid.
- Het aantal aanmeldingen schuldhulpverlening en aantal gezinnen in de bijstand is relatief hoog in Leudal en verdient dus aandacht. Vanuit het programma 'Samen voor een goed leven' werken we aan thema's als het bevorderen van financiële zelfredzaamheid, bewustwording over de impact van leven in armoede en zetten we ons met netwerkpartners in, om aan de hand van concrete interventies, de stap naar participatie en ondersteuning makkelijker maken voor deze groep inwoners. Hierbij hebben we specifiek ook aandacht voor de doelgroep ouderen en ZZP'ers en agrariërs. Door inwoners in een vroegtijdig stadium te ondersteunen kunnen in gevallen schulden worden voorkomen, waardoor duurdere ondersteuning als schuldhulpverlening kan worden voorkomen.

Hoe binden we jeugdigen en gezinnen aan onze gemeente?

- In Leudal daalt het aantal jongeren verhoudingsgewijs ten opzichte van de rest van de bevolking: in 2018 was 20,4 procent van de inwoners 19 jaar of jonger, nu in 2020 is dit nog 18,8 procent¹. Het is de kunst om de gemeente Leudal aantrekkelijk te houden voor jongeren om verdere ontgroening tegen te gaan. Daarvoor is het bijvoorbeeld belangrijk dat jongeren gehoord en gezien worden, er ruimte is voor talentontwikkeling op bijvoorbeeld de sportclub of muziekvereniging en er een stevig voorzieningennetwerk is waarbij er plek is voor ontmoeting tussen jongeren. Een voorbeeld hiervan is om hangjongeren in contact te brengen met de plaatselijke voetbalclub, zodat ze na de reguliere clubtijden gebruik kunnen maken van het voetbalveld in plaats van overlast veroorzaken midden in het dorp, doordat ze zich vervelen.
- Het aantal kinderen dat in armoede opgroeit in Leudal is 3 procent. In vergelijking met de rest van Limburg is dat laag (7 procent). Desondanks is het belangrijk stil te staan bij het thema jeugd en armoede, omdat armoede een belangrijke indicator is

¹ Bron: CBS statistiek bevolking

van problematiek bij het opgroeien en ouder worden (overerfelijk), Denk hierbij aan financiële educatie op zowel het basis- als voorgezet onderwijs, maar ook extra aandacht voor 'kruispunten' voor jongeren als de overgang van basis- naar middelbaar onderwijs en de overgang 18- naar 18+, zonder daarbij de rol van de ouders te vergeten.

- Het aantal jongeren dat een vorm van jeugdzorg ontvangt in Leudal is verhoudingsgewijs hoog: in het tweede halfjaar 2019 was dit in Leudal 14,4 procent van de jongeren tot 18 jaar ten opzichte van 12,9 procent provinciaal en 10,5 procent landelijk². Om hierin een kentering in aan te brengen, ligt er een opgave bij opvoeders en gemeenschappen waarin het onderwijs, maar zeker ook de zorg en welzijnssector een belangrijke rol spelen. We zullen op een andere manier moeten gaan kijken naar de vragen van de jeugd en hun ouders: van problematiseren naar normaliseren, van professionaliseren naar ondersteuning in het eigen netwerk door inwoners die zorgen voor elkaar. Zo zijn we bezig met een pilot in Haelen om met ouders, kinderenverenigingen en onderwijs hierin stappen te zetten.
- Bij mantelzorg denken we vaak aan inwoners die voor ouderen zorgen, maar daarnaast is er ook een grote groep jonge mantelzorgers die nog te vaak over het hoofd wordt gezien: jongeren die zorgen voor een zieke ouder of bijvoorbeeld hun broertje of zusje. In 2020 hebben we ruim 40 jonge mantelzorgers bereikt in de week van de jonge mantelzorg, Afgelopen jaar hebben we voor diverse klassen een gastles 'Positieve Gezondheid en jonge mantelzorg' georganiseerd om ook binnen het onderwijs te werken aan bewustwording voor dit thema. Hierdoor proberen we problemen van jongeren in een vroeg stadium te onderkennen en op te lossen, waardoor in gevallen een beroep op zwaardere zorg voorkomen kan worden.

Een toenemende groep ouderen woont in Leudal...

- Op dit moment geeft 34,1 procent van de Leudalse inwoners (19 jaar of ouder) aan vrijwilligerswerk in georganiseerd verband te verrichten, bijvoorbeeld bij de sportclub, op school of in een verenigingsbestuur, dit ten opzichte van 29,7 procent landelijk³. Er wordt alsmaar een groter beroep op vrijwilligers gedaan, terwijl er op termijn minder vrijwilligers zijn door o.a. vergrijzing. Landelijk is de verwachting dat het aantal vrijwilligers na 2020 gaat stabiliseren en daarna gaat krimpen. Hier is weinig aan te doen omdat het vastligt in onze bevolkingsopbouw⁴ (afname door babyboom). In Leudal zijn 29 vrijwilligers actief voor Synthese, 10 vrijwilligers zijn 70+ waarvan twee 80+. 33 procent van de vrijwilligers is dus ouder dan 70 jaar. We zijn in gesprek met netwerkpartners als KLIK-Leudal over hoe we bestaande vrijwilligers kunnen binden en boeien, nieuwe groepen inwoners kunnen bereiken om vrijwilligerswerk te doen, maar zeker ook te verkennen wat nodig is om deze groep duurzaam te kunnen inzetten.
- Door vergrijzing zal het aantal mensen met dementie toenemen. Van deze mensen woont 70 procent zelfstandig. Bij elke persoon met dementie zijn nu gemiddeld 5 mantelzorgers betrokken. In 2040 zullen dit er nog maar 3 zijn, waarvan de mantelzorger steeds vaker 75+ zijn. Wij streven ernaar dat deze mensen zo lang en zo prettig mogelijk kunnen blijven meedoen. Hiervoor is kennis over dementie binnen de gemeenschap van belang. Het gaat hierbij om het herkennen van signalen, het

² Bron: CBS Jeugd

³ Bron: waarstaatjegemeente.nl

⁴ Bron: tijdschrift Sociale Vraagstukken, 2018

bespreekbaar maken, maar ook over het aanleren van vaardigheden om goed om te gaan met mensen met dementie. Denk hierbij aan het trainen van vrijwilligers in de huiskamers, de kassa-medewerker in de plaatselijke supermarkt of de baliemedewerker bij de gemeente.

- Het percentage inwoners dat mantelzorg verleent in Leudal is bovengemiddeld hoog: 19,2 procent van de inwoners (19 jaar of ouder) geeft aan mantelzorg te verlenen ten opzichte van 14,2 procent landelijk⁵. De druk op mantelzorgers neemt door vergrijzing, langer thuis wonen en het verhogen van de pensioenleeftijd toe. Steeds meer mensen combineren werk met mantelzorg en door de demografische ontwikkeling van kleinere gezinnen zijn er op termijn minder mantelzorgers beschikbaar. Door overbelasting van de mantelzorger neemt de kans op ontspoorde zorg toe. Preventie van overbelasting is van groot belang en wordt ook door lokale netwerkpartners zoals Land van Horne, Beek en Bos, gezondheidscentrum Honnée, huisartsen, maar ook de thuiszorg onderkend.
- In 2019 hebben we 213 preventieve huisbezoeken afgelegd in Leudal. Uit deze gesprekken komen een aantal trends en ontwikkelingen naar voren. Zo is er bijvoorbeeld een grote behoefte aan gelijkvloerse woningen, maar verhuizen is vaak niet mogelijk i.v.m. het ontbreken van dit type woningen. Een toenemende groep ouderen heeft moeite met het onderhouden van de tuin. Eenzaamheid en het ontbreken van een sociaal netwerk is een veelbesproken thema.

Wat is het effect van onze dienstverlening?

Wat is het concrete resultaat en maatschappelijk effect van welzijn in onze gemeente? Hoe druk je het effect van preventie in het welzijnswerk in euro's uit? Hoe kiezen we voor de juiste prioritering van beleidskeuzes in het sociaal domein? Allemaal vragen waar gemeenten en welzijnsinstellingen zich geregeld over buigen, maar tevens vragen waarop nog niemand een waterdicht antwoord gevonden heeft. Bij het inschatten van het maatschappelijke effect van welzijn is het belangrijk om niet alleen financieel rendement te kijken, maar vooral ook naar de toegevoegde waarde voor inwoners in de vorm van de bevordering van het algeheel welbevinden. Landelijk is recent door Sociaal Werk Nederland een onderzoeksprogramma gestart gericht op de vraag 'Hoe kunnen sociaalwerkorganisaties data inzetten om opdrachtgevers, beleidsmakers en gewone Nederlanders te laten zien wat sociaal werkers doen en wat dat de samenleving oplevert?'. Met deze evaluatie en het onderzoek 'Maatschappelijk effect van mantelzorgondersteuning (zie pagina 10) loopt Synthese in feite voor op de onderzoeksresultaten uit dit onderzoek.

In de hoofdstuk kijken we op drie manieren naar het effect van onze dienstverlening:

- Infographic: een globaal overzicht van de behaalde resultaten in 2019;
- Landelijk onderzoek naar het effect van sociaal werk en welzijn;
- Aan de hand van vier praktijkcasussen uit Leudal;

In de bijlage treft u een infographic aan, waarin op hoofdlijnen een overzicht is opgenomen van onze werkzaamheden en het bereikte resultaat daarvan in 2019. Voor meer informatie verwijzen wij naar onze periodieke rapportages.

⁵ Bron: waarstaatjegemeente.nl

Landelijk onderzoek naar effect van welzijn en sociaal werk

In verschillende (landelijke) onderzoeken is gekeken naar de toegevoegde waarde van sociaal werk en de effecten die zijn opgetreden bij individuele hulpvragers. Een van deze onderzoeken is een samenwerking tussen 9 organisaties uit de Thematranché Welzijn van het programma 'in voor zorg'⁶. In 36 individuele casussen (door interviews) werd door gebruik te maken van een effectencalculator gekeken wat de toegevoegde waarde van het sociaal werk was en welke (zwaardere) zorg door de inzet van sociaal werk voorkomen werd. De conclusies hiervan zijn:

- Er gaat een preventieve werking uit van de integrale en gekantelde wijze waarop sociaal werkers kijken naar de hulpvraag. Ze kijken naar 'de mens' achter de vraag. Waar komt de vraag vandaan en wat speelt er op andere levensdomeinen? Beweging van individuele hulp naar collectief en van zorg naar sociaal werk is mogelijk.
- In alle 36 casussen is mede door de inzet van sociaal werk de kwaliteit van leven toegenomen en zijn er in veel gevallen maatschappelijke kosten bespaart. Soms gaat dit om 'kleine' besparingen, zoals een behandeling van een psycholoog, minder intensieve fysiotherapie of onnodig gebruik van huisartsenzorg, soms om grotere besparingen als voorkomen van crisissituaties als uithuiszetting of uitgestelde opname in 24-uurs zorg.
- Er zijn grenzen aan sociaal werk: een serieuze depressie vraagt om een serieuze GGZ-behandeling. Voor een dementerende inwoner is opname in een verpleeghuis vaak niet te voorkomen.

Diepgaand onderzoek maatschappelijk effect van mantelzorgondersteuning

In 2019 heeft adviesbureau BMC een uitvoerig onderzoek gedaan naar het maatschappelijk rendement van mantelzorgondersteuning van Synthese, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin. Er zijn ook mantelzorgers geïnterviewd uit de gemeente Leudal.

De resultaten uit de onderzoek vind u terug op:

<https://synthese.nl/nieuws/maatschappelijk-rendement-van-mantelzorgondersteuning-in-beeld/>

Effect van welzijn: niet alleen tellen, maar zeker ook vertellen!

In onderstaande casussen proberen we verhalenderwijs in kaart te brengen wat onze werkzaamheden inhouden, maar ook welke resultaten we ermee behalen. Dit doen we aan de hand van concrete voorbeelden uit Leudal. We beginnen bij de startsituatie die we aantreffen, omschrijven onze activiteiten en beschrijven kort het maatschappelijk effect van de inzet, zowel kwalitatief als financieel.

⁶ www.invoorzorg.nl/nieuws-Effectencalculator-toont-preventieve-werking-sociaal-werk.html

Casus 1. Jongerenwerk

Uit contact met een groep jongeren van de JOP in Heythuysen kwam naar voren dat de jongeren niet blij waren met de bekladding van hun hangplek: er waren allerlei seksistische leuzen op de bank gespoten door een onbekend persoon. De jongeren gaven aan dat de bekladding ook

Startsituatie negatief afstraalde op hoe hun groep gezien werd door de buurtbewoners; men liep met een boog om de JOP heen als de jongeren er waren. Het was een beeld dat niet klopte en hier wilden ze graag iets aan doen.

Activiteit

De jongerenwerker doet wekelijks een ronde door Leudal om laagdrempelig in contact te komen met jongeren op straat, dit met als doel om ze te helpen met hun vragen. Daarnaast faciliteert de jongerenwerker bij overlastsituaties het gesprek tussen de jongeren en de buurt om escalaties te voorkomen en wederzijds begrip te creëren.

De jongerenwerker heeft samen met de jongeren de gemeentelijke buitendienst gevraagd of ze konden helpen om de bank op te knappen. Op een ochtend kwamen meerdere jongeren, het jongerenwerk en een actieve dorpsbewoner naar de JOP om samen de handen uit de mouwen te steken. De buitendienst had een schuurmachine etc. geregeld. Jongerenwerk heeft de wethouder gevraagd om te komen kijken, omdat de jongeren graag wilden laten zien dat ze niet alleen overlast veroorzaken, maar ook een positieve bijdrage aan de buurt willen leveren. De wethouder is met de jongeren in gesprek gegaan en ze straalden omdat er positieve aandacht voor hen was.

Krantenartikel Dagblad de Limburger (28 mei 2020)

'Jongeren knappen ontmoetingsplek Heythuysen op na bekladding'

https://www.limburger.nl/cnt/dmf20200528_00162075/jongeren-knappen-ontmoetingsplek-heythuysen-op-na-bekladding

Rendement
Kwalitatief

Nu willen de jongeren met ondersteuning van het jongerenwerk de JOP verder opknappen en binnenkort heropenen. Het idee is om samen met jongeren en jongerenwerk langs deuren van omwonenden te gaan en een uitnodiging af te geven voor een ontmoetingsavond bij de JOP. Tijdens deze avond kan men elkaar laagdrempelig ontmoeten om onder het genot van een hapje en een drankje met elkaar te praten waardoor het begrip voor elkaar wordt vergroot, de saamhorigheid en het veiligheidsgevoel in de buurt wordt verbeterd en er minder conflicten ontstaan tussen jongeren en dorpsbewoners.

Rendement
Financieel

Doordat de jongerenwerker de jongeren ondersteund heeft bij iets wat zij graag wilden, heeft dit er ook voor gezorgd dat er een vertrouwensband is ontstaan tussen de jongeren en de jongerenwerker. Hierdoor komen ze nu ook met andere vragen bij de jongerenwerker als ze ergens tegenaan lopen, zowel in de omgeving van de JOP als persoonlijk. Door vroegtijdig hierin ondersteuning te bieden, willen we problemen en zwaardere inzet van zorg voorkomen op termijn.

Casus 2. preventieve huisbezoeken en mantelzorgondersteuning.

Startsituatie

Mevrouw (70 jaar) zorgt voor haar zieke echtgenoot met dementie. In 2019 hebben ze gebruik gemaakt van het aanbod voor een preventief huisbezoek voor 75+'ers door een vrijwilliger van Synthese. Alhoewel het huisbezoek in 2019 niet rechtstreeks tot een hulpvraag heeft geleid, neemt mevrouw een jaar later toch opnieuw contact op met Synthese, omdat de belasting voor mevrouw als mantelzorger is toegenomen.

Activiteit

Als de mantelzorgondersteuner op huisbezoek gaat, blijkt er sprake te zijn van een behoorlijke (over)belasting. Mevrouw kan en doet veel en is niet gewend de zorg uit handen te geven. Haar leven staat geheel in het teken van haar man en dit wordt niet altijd gezien door haar omgeving. Ze zorgt voor het huishouden, doet de persoonlijke verzorging van haar man, gaat mee naar therapie en het ziekenhuis en doet de zorg rondom medicatie. Mevrouw cijfert zichzelf weg: de zorg voor haar echtgenoot gaat ten koste van haar fysieke en mentale gesteldheid, hobby's en verenigingswerk, en daarmee ook haar sociale contacten.

De mantelzorgondersteuner gaat met mevrouw het gesprek aan. Zij probeert haar duidelijk te maken dat prioriteit één is dat mevrouw de tijd neemt om na te denken over wat goed voor haar is en wat ze nodig heeft om zaken te kunnen regelen, zonder dat het ten koste van zichzelf gaat. Mevrouw geeft bij een volgend huisbezoek aan dat ze graag twee keer in de week haar hobby, gymmen, weer op zou willen pakken. Synthese heeft mevrouw in contact gebracht met een dementievrijwilliger om op haar man te letten als zij er niet is. Enkele weken later kon mevrouw weer naar haar gymclub. Mevrouw stuit daarnaast vaak op onbegrip in haar omgeving, niet iedereen ziet wat voor impact de mantelzorgtaken heeft op het echtpaar. De mantelzorgondersteuner biedt een luisterend oor: het helpt mevrouw om hier over te kunnen praten. Mevrouw was blij dat er vanuit haar rol als mantelzorger meegedacht werd, zonder oordeel en zonder familieband met allerlei advies.

Rendement Kwalitatief

Door de mantelzorgondersteuning is mevrouw zich bewust van het belang om ook goed voor zichzelf te blijven zorgen en bereid om met een onafhankelijk persoon met kennis van zaken te kijken naar wat er nodig is om dat te realiseren. De kwaliteit van leven van de mantelzorger neemt toe en ze houdt het langer vol om deze belangrijke rol op zich te nemen.

Rendement Financieel

Overbelasting van mevrouw versnelt het beroep op duurdere maatwerkvoorzieningen. Voorkomen van overbelasting stelt het beroep op deze voorzieningen uit, denk hierbij aan huishoudelijke hulp, dagopvang of opname in een verpleeghuis.

Casus 3. Ouders Ondersteunen Ouders – laagdrempelig opvoedondersteuning

Startsituatie

Op advies van het Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) heeft een moeder van vier kinderen contact met Synthese opgenomen. Moeder heeft een burn-out en ligt in een scheiding met haar man. Moeder had een heldere hulpvraag, namelijk een luisterend oor voor haarzelf én laagdrempelige ondersteuning in de opvoeding.

Activiteit

Een vrijwilliger vanuit het project Ouders Ondersteunen Ouders (OOO) heeft wekelijks op een vast moment het gezin bezocht. In de coronatijd werden het 'digitale huisbezoeken'. In die periode was de vrijwilliger klankbord en spiegel voor moeder. Al snel ontstond er een mooie relatie die de veiligheid bood om alles te kunnen vragen en zeggen. Wij zagen moeder langzaam vooruitgang boeken. Ze groeide in haar

zelfvertrouwen als moeder en doordat zij een luisterend oor had, besprak ze steeds minder vaak 'grote mensen zaken' met en in het bijzijn van de kinderen. Tevens kreeg moeder bevestiging van wat ze goed deed en konden zorgen weggenomen worden door ze te normaliseren. Soms hoort gedrag namelijk gewoon bij de ontwikkelingsfase waar een kind in zit en is er geen reden om er meteen een 'probleem' van te maken.

Op initiatief van de vrijwilliger (in overleg met moeder en de coördinator van OOO is er contact opgenomen met AMW door de coördinator om duidelijkheid te scheppen voor moeder over de rol van ieder. Er zijn meerdere momenten geweest om de zorg af te stemmen. Dit gaf moeder veel rust. Door de vertrouwensband tussen moeder en vrijwilliger kwam een moment dat betrokkenheid van AMW niet meer nodig was en heeft AMW het dossier afgesloten.

Rendement Kwalitatief

Recent hebben we gezamenlijk besloten om ook de OOO casus af te sluiten. Moeder had namelijk genoeg handvatten gekregen om zelfstandig verder te gaan. Zij gaf aan dat ze erg blij is met de ondersteuning die ze heeft ontvangen. Zij had een maatje in plaats van een hulpverlener en ze had hier veel steun aan. Zij voelde zich namelijk gelijkwaardig, gehoord en gezien door de vrijwilliger. Moeder weet dat als zij in de toekomst een nieuwe hulpvraag heeft dat zij altijd bij OOO terecht kan. Zij vindt het fijn dat dit vangnet er is, mocht het nodig zijn.

Rendement Financieel

Het effect is dat verdere noodzaak tot professionele ondersteuning in 1^e lijn of 2^e lijn (maatwerkvoorziening) kan worden voorkomen, de inzet van professionele ondersteuning kan op termijn afgeschaald worden naar informele inzet door een vrijwilliger.

Casus 4. Opbouwwerk - Realiseren Open Inloop Nieuwe stijl

Vanuit onze netwerkcontacten werden we benaderd door Care+ of we wilden meedenken in een brede opzet van de open inloop op hun dagbestedingslocatie in Nunhem. Na eerste gesprekken werd ons duidelijk dat men een open inloop wilde realiseren die bijdraagt aan:

Startsituatie

- De maatschappelijk functie van het gebouw (oude basisschool van Nunhem).
- De leefbaarheid van de kern Nunhem.
- Het toegankelijker maken van de dagbesteding van Care+ voor inwoners van Nunhem (en omgeving): het normaliseren van de inloopactiviteiten, maar zeker ook de 'bijzondere' doelgroep die er gebruik van maakt. Zo werken we aan integratie en participatie.

We hebben een werkgroep gevormd bestaande uit vertegenwoordigers van:

Activiteit

- Care+
- PSW
- Proteion/Klik Leudal
- AMW-ML
- Synthese
- Dorpsraad (op ad-hoc basis)

In de discussie is meegenomen dat we de huidige functies van het gemeenschapshuis St. Servaas moeten respecteren én, waar mogelijk, niet willen concurreren met de commerciële functie van de plaatselijke horeca. Al snel werd duidelijk dat we de doelen wilden realiseren door de open inloop een breder maatschappelijke functie te geven; het moet normaal zijn om voor bepaalde zaken op de locatie binnen te lopen. Tevens wilden we op enigerlei wijze de Care+ cliënten die gebruik maken van de dagbesteding actief betrekken bij de activiteiten van de open inloop.

Rendement Kwalitatief

Er liggen directe kansen met betrekking tot de armoede-aanpak (vestiging van een Synthese-Financieel Informatie Punt) en Vrijwilligerswerk (KLIK-Leudal). Beide partijen gaan wekelijks op de open inloop een spreekuur opzetten waar inwoners vragen kunnen stellen en ondersteuning kunnen krijgen m.b.t. financieel-administratieve kwesties en/of informatie kunnen vragen over de mogelijkheden voor het verrichten van vrijwilligerswerk en alles wat daarmee samenhangt. Tevens zal de locatie frequent worden gebruikt voor het geven van diverse workshops. De eerste workshop is 'Grip op geld'; een samenwerkingsactiviteit van AMW-ML en Synthese.

Rendement Financieel

Uiteindelijk doel is dat de open inloop c.q. de spreekuren uitgroeien tot een breder maatschappelijk loket voor heel Nunhem en omgeving. We overwegen ook om een doorlopend brochure-/informatiepunt te vestigen. Hierdoor hopen we te realiseren dat mensen eerder geneigd zijn om ondersteuningsvragen te stellen, voordat het grote problemen worden (preventie). Doordat het dorp actief gebruik maakt van deze inloop, wordt ook bevorderd dan de cliënten van CarePlus in contact komen met de inwoners van Nunhem en vice versa. Hierdoor wordt participatie in het algemeen en onderling contact tussen inwoners vergroot wordt. Dit draagt bij aan het normaliseren van de GGZ.

Wat zeggen onze samenwerkingspartners?

We vinden het belangrijk onze dienstverlening te evalueren en daarbij ook inbreng te ontvangen vanuit onze partners. Hierdoor hopen we in de toekomst de inwoners van de gemeente Leudal nog beter te kunnen ondersteunen.

Wie zijn onze samenwerkingspartners?

De naam 'Synthese' staat voor verbinding. Dit komt ook tot uiting in onze aanpak van samenwerking. Op grote maatschappelijke thema's onderkennen we dat er vele (maatschappelijke) organisaties actief zijn in een zelfde gemeenschap. Om de synergie hier te optimaliseren zetten we altijd in op actieve samenwerking en netwerkvorming. Voorbeelden hiervan zijn:

- Netwerkgroep aanpak Dementievriendelijk Leudal.
- Netwerkgroep/werkgroepen 'Samen voor een goed leven' (minima, armoede en schulden).
- Netwerkgroep 'Leudal Maatjes' (primaire focus op eenzaamheid).

Onderstaand een weergave van onze samenwerkingspartners:

Evaluatie samenwerkingspartners

In juli 2020 hebben we onze netwerkpartners benaderd en actief om feedback gevraagd, in totaal hebben 25 partners gereageerd. Denk hierbij aan partners als AMW/CJG, de bibliotheek, KLIK Leudal, SOSL, KBO, huiskamer, Wonen-Zuid, politie, Land van Horne, Beek en Bos, huisartsen, maar ook de ambtelijke contactpersonen bij de gemeente.

De vragenlijst bestond uit drie onderdelen:

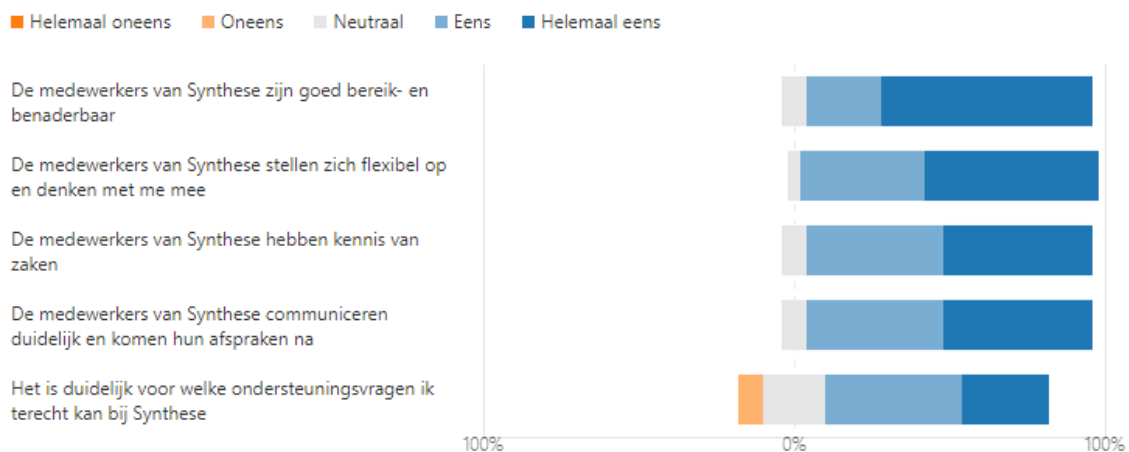
1. Hoe wordt Synthese gezien door partners?
2. Wat voegt Synthese toe voor de inwoner van Leudal?
3. Wat zijn de verbeterpunten voor de komende jaren?

Hieronder treft u een beeld van de reacties van de partners die de vragenlijst hebben ingevuld.

Vraag 1: Hoe wordt Synthese gezien door partners?

In het algemeen beoordelen de partners de dienstverlening van Synthese in Leudal met het cijfer 8,1. We hebben hen gevraagd om op een viertal stellingen te reageren, of ze het met de stellingen eens of oneens zijn, zie figuur 1 voor de resultaten.

Figuur 1 - reactie partners op vijf stellingen

Onze partners waarderen onze dienstverlening met het cijfers 8,1

De ketenpartners geven aan (zeer) tevreden te zijn met de inzet van de medewerkers van Synthese in Leudal: medewerkers zijn goed bereik- en benaderbaar, stellen zich flexibel op en denken mee, hebben kennis van zaken en communiceren duidelijk en komen hun afspraken na. Opvallend is dat niet voor alle partners exact duidelijk is met welke ondersteuningsvragen ze terecht kunnen bij Synthese. Voor 72 procent van de respondenten is dit (zeer) duidelijk, echter 20 procent van de respondenten heeft deze stelling beantwoord met het antwoord neutraal en 8 procent heeft geantwoord met oneens. Dit is een ontwikkelpunt. Over de volle linie zijn we tevreden met deze resultaten, in het volgende hoofdstuk komen we nog terug op laatstgenoemde ontwikkelpunt.

Vraag 2: Wat voegt Synthese toe voor de inwoner van Leudal?

Hieronder treft u een weergave van wat partners hebben geantwoord op deze vraag:

- Terugvalbasis als de inwoner het even niet meer weet. Synthese maakt de inwoners wegwijs naar de juiste hulpverlening.
- Professionele ondersteuning en communicatie met doelgroepen. Initiëren en begeleiden zorgvuldig actuele onderwerpen en toekomstige ontwikkelingen in de snel veranderende samenleving met goed opgeleide medewerkers. Deze waarde van Synthese voor de gemeente Leudal hebben tevreden 'klanten' en de SOSL duidelijk aangegeven bij o.a. de contractverlenging van de gemeente.
- Zeer waardevol, zeker in tijden dat inwoner het moeilijk heeft, als ondersteuning. Zelf draag ik, als mantelzorgondersteuner, regelmatig cliënten over aan jullie organisatie, daar waar ik zelf niets meer kan betekenen. Fijn voor de cliënt maar ook voor mezelf dat ik weet dat jullie het overnemen.
- Signaalfunctie, stimulering zelfredzaamheid en -waar nodig- coördinatie van inzet vrijwilligersactiviteiten die gericht zijn op het voorkomen van achterstandssituaties. Synthese vormt als contactpersoon een belangrijke schakel in de ketenkwaliteit.
- Ik heb alleen zicht op het jongerenwerk. Ik denk dat het zeer belangrijk is dat Synthese het contact zoekt met de jongeren op straat om problematiek structureel op te lossen.
- Wij vinden Synthese als woningcorporatie een grote meerwaarde voor de inwoners. Wij zorgen in beginsel voor de huisvesting en Synthese zorgt juist voor de zachte, menselijke kant. Zij ondersteunen inwoners met vragen en kunnen goed doorverwijzen naar de juiste organisatie.
- Als het gaat om welke waarde Synthese toevoegt dan is dat in het algemeen de inwoner op weg helpen met zijn/haar vraag. Daarbij hoort vanuit een goed inzicht en overzicht (van wat er allemaal is) het stimuleren en versterken van de sociale netwerken en steunstructuren om de eigen kracht van de inwoner die (tijdelijk) ondersteuning behoeft, te versterken. De waarde zit er ook in dat de inwoner het gevoel heeft / krijgt mee te mogen en kunnen doen in de maatschappij.

Vraag 3: Wat zijn de verbeterpunten voor de komende jaren?

- Nog duidelijker communiceren naar de inwoners waarvoor Synthese staat, waardoor naamsbekendheid groter wordt en mensen eerder zelf de stap zetten naar ondersteuning. Meer bekendheid geven over wat ze doen en voor wie.
- Mijns inziens zou er meer prioriteit moeten zijn voor de jongeren in Leudal. Uitbreiding in formatie zou hierin helpend kunnen zijn. Nu is dat maar 1 avond per week. Dat is te weinig voor een gemeente met 16 dorpen.
- Mooi zou zijn om samenwerking met andere zorgorganisaties uit te breiden, samen organiseren van preventieve bijeenkomsten zoals valpreventie e.d. (elkaar aanvullen). Zodat burgers ook helder krijgen wie wat doet en hoe ze bereikbaar zijn. Afstemmen behoefte binnen Leudal in kader van preventie/ anticiperen op problemen. Wijkteam opzetten.
- Actief participeren in sociale netwerken in de dorpen van Leudal om inwoners en vrijwilligers te leren kennen en inzicht te krijgen in de sociale structuren. Om vandaaruit daar waar nodig bepaalde (kwetsbare) inwoners te ondersteunen en te kunnen verbinden met bepaalde voorzieningen of activiteiten in het dorp en de leefgemeenschap van de inwoner. Sluit met enige regelmaat eens aan bij een overleg van het Dorpsoverleg / Dorpsraad.

- Werkzaamheden zijn vooral gericht op vraag. Opgedane signalen kunnen ook proactief leiden tot aanbod of aanpassingen in aanbod. Communicatie met inwoners en uitdragen van de inzetmogelijkheden van Synthese vormen een blijvend aandachtspunt. Ik realiseer me dat er spanning ontstaat bij de inzetmogelijkheden door beperkt budget. Dit vereist een alert reageren door zowel Synthese als gemeente en een goed en tijdig afstemmingsoverleg tussen beiden.

Aanvullende opmerkingen van onze samenwerkingspartners

- Meer trots zijn op betekenis en waarde van Synthese in gemeente Leudal. Doorgaan met verbinding in dorpen en gemeenschappen en nieuwe initiatieven ontwikkelen. De opgave voor de samenleving (burgers en professionals) is meer collectieveren en meer oplossingen in dagelijks leven met elkaar. Synthese is de aanjager en ondersteuner in deze gezamenlijke opdracht.
- Blijvend verbinden met netwerkpartners, maatschappelijk rendement in beeld brengen en signalerende en adviserende functie t.a.v. kansen en knelpunten richting de gemeente. Vanuit de leefwereld de systeemwereld voeden. Data over kernen kan hierbij ondersteunend zijn als input voor beleid,

Meerjarige doorkijk: 2021-2024

We zien een aantal verbeterpunten richting de toekomst:

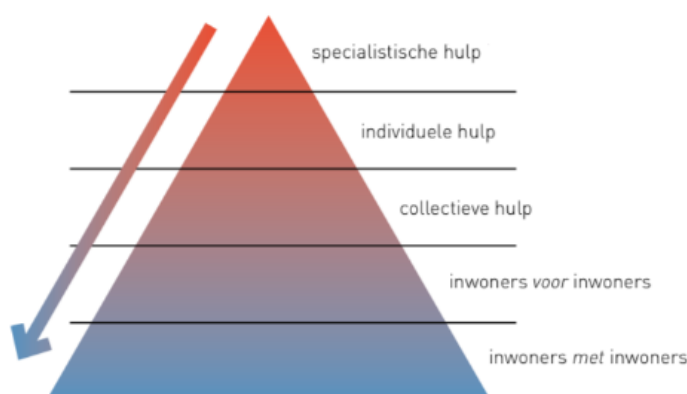
Kansen voor inhoudelijke doorontwikkeling

We zien een aantal kansen voor inhoudelijke doorontwikkeling voor de komende jaren:

- (Nog) meer aandacht voor jongeren in Leudal waarbij we naast het 'straatwerk' ook aandacht geven aan de positie van jongeren op grote maatschappelijke thema's zoals eenzaamheid, jonge mantelzorg en financiën/omgaan met geld.
- Aankomend jaar willen we de mogelijkheid verkennen om aan de slag te gaan met de werkwijze 'welzijn op recept' in Leudal. 'Welzijn op recept' is een integrale, preventieve aanpak gericht op het verminderen van psychosociale klachten, door actief aan de slag te gaan met de gesteldheid aan de hand van de methodiek Positieve Gezondheid. Door deze aanpak ontstaat er een structurele samenwerking tussen de eerstelijnsgezondheidszorg en welzijn. Landelijk is deze aanpak binnen de diverse gemeenten al uitgerold en de eerste uitkomsten zijn positief.
- Versterken van gemeenschapsinitiatieven door het intensiveren van de samenwerking met o.a. procesregisseurs en buurtsportcoaches.

Sterke sociale basis: samenwerking in welzijns- en zorgketen intensiveren

Om op termijn de inzet van specialistische maatwerkvoorzieningen af te bouwen en zelf- en samenredzaamheid van inwoners te vergroten, is het nodig om een kanteling te realiseren in de manier van werken binnen het sociaal domein. Dit vraagt letterlijk 'omdenken'.

Figuur 2 - Beweging naar voorliggend veld

Deze doelstelling wordt onderschreven in het beleidsplan sociaal domein, maar kan alleen in gang gezet worden als de gehele welzijns- en zorgketen goed op elkaar aansluit vanuit een gezamenlijk vertrekpunt en stevige kritiek samenwerking. In de komende jaren willen we graag met de gemeente (als regisseur) en partners samen onderzoeken hoe we hierin een integrale ketenbenadering kunnen realiseren.

Blijven investeren in bekendheid Synthese onder inwoners en partners

Uit de partnerevaluatie is naar voren gekomen dat er continue aandacht besteed moet worden aan de bekendheid van onze dienstverlening. Centraal staat de vraag: wat heeft Synthese de inwoner van Leudal te bieden? In de afgelopen jaren hebben we gewerkt aan bekendheid door middel van diverse social media kanalen, maar ook diverse items die zijn uitgezonden op de lokale omroep ML5. In de toekomst willen we deze lijn doorzetten. Bekendheid is iets dat moet groeien en waarin je blijft investeren. We onderzoeken of we aanvullende communicatiemiddelen kunnen inzetten om duidelijk te maken richting partners en inwoners wat we voor hen kunnen betekenen.

Daarnaast zoeken we – samen met de procesregisseurs en buurtsportcoaches – naar mogelijkheden elkaars zichtbaarheid in de kernen te vergroten en naar elkaar door te verwijzen. Hierdoor hopen we – door meer vindplaatsgericht te werken – ook beter in beeld te komen in de diverse kernen in Leudal.

Synthese in ontwikkeling

Als organisatie ontwikkelen we ons continue door: door onze dienstverlening te professionaliseren, maar ook acties te ondernemen om wendbaarder te blijven. Dat vraagt de markt waarin we actief zijn ook van ons, waarin we te maken hebben met veelal kortlopende (subsidie)contracten. Synthese is een relatief kleine welzijnsorganisatie in de regio. Groot voordeel is de nabijheid en wendbaarheid. Kritisch punt voor onze organisatie is om steeds opnieuw in te spelen op veranderende wijze van verantwoording en dataverzameling voor de diverse opdrachtgevers. Iedere opdrachtgever legt (terecht) eigen accenten. Om hier goed op in te kunnen spelen verkennen we momenteel de samenwerking met collega welzijnsinstellingen op het vlak van bedrijfsvoering, zodat we in de toekomst de kwaliteit van de ondersteunende diensten kunnen vergroten, efficiënter kunnen werken en tegelijkertijd schaalvoordelen kunnen realiseren. Schaalvoordelen zijn te behalen voor bijvoorbeeld personeelsadministratie, ICT ondersteuning, communicatie, facilitair en de financiële bedrijfsprocessen.

Professionalisering partnership

We maken met elkaar jaarlijks afspraken in het werkplan over de inzet van de werkzaamheden van Synthese, dat is het kader zowel inhoudelijk als financieel (het 'wat'). Binnen dat kader voeren wij als welzijnsinstelling onze taken uit en proberen we optimaal resultaat te bereiken (het 'hoe'). We werken intensief samen met de gemeente op het vlak van:

- het concretiseren van verwachtingen naar elkaar. De gemeente stuurt op doelen en weet welke resultaten ze met de subsidiering van Synthese wil bereiken. Synthese krijgt binnen dit kader professionele ruimte om haar werkzaamheden in te richten. Er vindt periodieke afstemming plaats.
- het ambtelijk afstemmen van werkzaamheden zodat rollen en verantwoordelijkheden duidelijk verdeeld zijn.
- het signaleren van hiaten in het beleid, het maken dwarsverbanden en voorstellen doen hoe hiermee om te gaan richting de gemeente. Synthese is een organisatie van de gemeenschap, weet wat er speelt onder de inwoners en daagt de gemeente op dit vlak uit. In deze relatie moet een gezonde spanning bestaan. Van Synthese mag een proactieve rol verwacht worden.

De uitvoering start, zoals voorgaande jaren, met de jaarlijkse afspraken die worden vastgelegd in het werkplan (wat, waarom, hoe, wanneer en waarmee). Voor 2021 werken we samen aan een verdergaande verbetering van de periodieke verantwoordingsrapportage, waarin we inzetten op data-gedreven werken, verbinding leggen tussen de diverse beleidsterreinen met signalen en initiatieven vanuit inwoners en maatschappelijk rendement van de dienstverlening in kaart brengen. Dit zal gepaard gaan met het gezamenlijk kijken naar alternatieve vormen van verantwoording, zoals een infographic, casusbeschrijving, beeldverslagen, etc. Hiertoe hebben we in deze evaluatie een eerste aanzet gedaan.

synthese
thuis in je wijk

 www.synthese.nl

 info@synthese.nl

 tel 0478 517300

 @SyntheseWelzijn

 [synthesethuisinjewijk](https://www.facebook.com/synthesethuisinjewijk)

 [Synthese](https://www.linkedin.com/company/synthese)